

Forslag til forespørgselsdebat om hvorledes det fremadrettet kan sikres en mere ensartet prisstruktur for fødevarer, service samt generel forsyning af gods i bygder og yderdistrikter.

(Medlemmer af Inatsisartut, Knud Kristiansen og Gerhardt Petersen, Atassut)

Det spredte bosætningsmønster er ét af det grønlandske samfunds kendetegn. Det spredte bosætningsmønster gør at livs- og levevilkårene er meget forskellige i dette kæmpestore land og det føles at uligheden på flere områder er voksende.

Folk kan ikke umiddelbart flytte til andre mere velstående byer og regioner og det er endda sådan, at nogle end ikke har lyst til at flytte overhovedet.

Det ville derfor være ønskeligt om vi tog en nødvendig debat om i hvilken retning Grønlands udvikling bør gå og hvordan og hvorledes vi kan sikre en mere ensartet udvikling af hele landet?

Derfor er dette debatoplæg fra vores kollegaer i Atassut også kærkommen.

Når vi ser på de levevilkår der bydes borgere i bygder og yderdistrikter er der i dag mærkbare forskelle mellem byer, bygder, yderdistriktsområder og selv bygder imellem, når vi ser på service- og velfærdsgoderne og når vi taler om fødevarerpriser samt forsyningsforholdene. Derfor er der også en anledning til, at vi fra politisk hold både undersøger og forholder os til den årlige bevilling på 37 mio. kr. der gives til fødevarerforsyningen og til hvordan disse midler anvendes. Det kan jo ikke være rigtigt at visse fødevarergrupper kan koste 5 kr. et sted, mens de samme varer i et yderdistriktsområde kan koste 50 kr.?

Vi er derfor også enige i at vi bør debattere de forhold som der peges på i dette forslag til forespørgselsdebat. Dette set i forhold til hvordan vi kan forbedre levevilkårene for bygdeborgerne og hvordan vi gør dette og hvilke planer der er. Derfor ville det også være ønskeligt at følge med i de kommende dages bygdekonference i Ilulissat.

Hvorledes kan vi sikre større lighed i adgangen til uddannelsesmulighederne?

Hvordan kan vi i yderdistrikterne og i bygderne styrke folkeskoleområdet?

Kan man forestille sig, at man som "i gamle dage" indførte 1-årige udstationeringsordninger for folkeskolelærere i bygder- og yderdistrikter? Spørgsmålet kan være kontroversiel, fordi et menneske i dag har et frit valg i forhold til fremtidig bosted. Dette store problem har vi i dag ikke formået at finde en løsning på, hvilket bekræftes af uddannelsesresultaterne fra folkeskolen. Dette emne fortjener en grundig debat.

Og endelig, hvorledes kan vi sørge for at ideerne fra den landsdækkende "Meeqqerivitsialak/Den gode daginstitution" når helt ud til yderdistriktsområderne? Skal vi introducere nye ordninger/metoder som gør det attraktivt at komme ud at arbejde som veluddannet arbejdskraft i disse regioner og er indsatsen i den retning tilstrækkelig i dag?

Hvorledes kan vi sprede den stadige strøm af kulturelle og kunstneriske tilbud som faktisk findes ud til resten af landet? Kan vi gøre det sådan, at eksempelvis tankevækkende, sjove og dramatiske teaterproduktioner som vises i Grønlands Nationalteater og som kun kunstnerkredse kan finde på, blev spredt ud til resten af landet på samme tid? Sådanne produktioner som kan inspirere mange er i dag, kun tilgængelige for ganske få mennesker. Sådanne produktioner kunne rundsendes via KNR-TV til alle på kysten ved kulturelle mærkedage.

At følge med i kulturelle tilbud når man bor i et yderdistriktsområde er praktisk talt umuligt, hvorfor vores opfordring er at; lad os komme med og lad os opleve dem sammen.

Kulturrigdommen skal komme alle til gode – kulturoplevelser skal ikke kun være forbeholdt de få som i dag har adgang til Kulturhuset Katuaq i Nuuk. Hvad ville vi ikke kunne opnå hvis blot vi slår hovederne sammen?

Vi mener herudover som Atassut også peger på, at der bør være en mere ensartet udvikling hvad bolig- og anlægsbyggeriet i Grønland angår. Det har vi gentagne gange slået til lyd for i Inatsisartut og opgaven bør Selvstyret og kommunerne kunne løfte i fællesskab. En god bolig er afgørende for en god livskvalitet, men også for helbredet. Hvorledes bærer vi os ad med at sprede byggeriet mere ud til resten af kysten?

Det er nødvendigt at vi tænker fælles tanker om hvordan vi sikrer større solidaritet i Grønland. Og det er nødvendigt at give sin mening til kende når man ikke er enig i retningen og lige så vigtigt er det også, at man stiller forslag om forbedringer og løsninger. Mit håb er derfor også, at vi bruger den kommende tid til debat og meningsudveksling om solidariteten i samfundet og behovet for ens udvikling, ligesom jeg også håber at vores arbejde for bedre velfærd også når helt ud til yderdistrikterne i fremtiden.

Afslutningsvis vil jeg også selv pege på mit eget debatoplæg som vi skal drøfte senere her i salen og som jeg glæder mig til. I dette debatoplæg sætter jeg spørgsmålstejn ved de takster der nu gælder for elektricitet og vand bygder og bygder imellem samt mellem by og by – som i mange tilfælde betyder store prisforskelle svarende til de dobbelte i el- og vandregninger.

Med disse ord tak for et interessant debatoplæg.